

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 9C/67/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313201712
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gertrúda Rennerová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2014:4313201712.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Gertrúdou Rennerovou v právnej veci žalobcu : Intrum Justitia Debt Finance AG so sídlom Alpenstrasse 2, CH-6300 Zug Švajčiarsko, zast. JUDr. Jánom Šoltésom advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Karadžičova 8 Bratislava, proti žalovanému : Y. X. Q.. XX.XX.XXXX, U. Q. J. S., t. č. na neznámom mieste zast. opatrovníkom H. T. X. Q.. X S., za účasti vedľajšieho účastníka Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, zast. JUDr. Patrikom Podhorským advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Zámocká 36 Bratislava, o zaplatenie 575, 90 eur takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 126, 42 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 21.10.2010 do zaplatenia, od troch dní.

Vo zvyšnej časti sa žaloba z a m i e t a .

Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada rov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca v žalobe podanej 01.02.2013 prostredníctvom právneho zástupcu žiadal, aby súd platobným rozkazom zaviazal žalovaného na zaplatenie 575, 90 eur, ktorá suma predstavuje neuhradený zostatok úveru 523, 55, zmluvnú pokutu 52, 35 eur. Uviedol, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding a. s. poskytol žalovanému na základe úverovej zmluvy číslo XXXXXXXX uzavretej 21.09.2006 úver, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou 48 pravidelných mesačných splátok po 32, 20 eur. V rozpore so zmluvnými dojednaniami žalovaný svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky úveru neplnil, čím sa dostal do omeškania. Zmluvou o postúpení pohľadávok postupca na žalobcu ako postupník pohľadávku postúpil dňa 07.12.2012. V písomnom podaní doplnil, že žalovaný zaplatil právnemu predchodcovi len 869, 39 eur, konečná splatnosť úveru nastala 20.09.2010 prirodzeným spôsobom.

Platobný rozkaz Okresného súdu Levice z 18.04.2013 č. k. 10Ro/50/2013 - 15 nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto ho súd zrušil uznesením z 31.01.2014 č. k. 10Ro/50/2013 - 28.

Žalovanému ustanovil súd opatrovníka uznesením z 02.07.2014 č. k. 9C/67/2014 - 33.

Súd konal v neprítomnosti účastníkov, ktorí mali predvolanie riadne vykázané. Žalobca neúčast' písomne ospravedlnil a súhlasil s konaním v jeho neprítomnosti. Opatrovník žalovaného neúčast' neospravedlnil (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Vedľajší účastník v písomnom podaní z 22.09.2014 vyjadril súhlas s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, a v prípade pojednávania o veci bez jeho účasti.

Súd sa oboznámil so žalobou z 01.02.2013, žiadosťou, zmluvou o poskytnutie pôžičky z 21.09.2006 (čl. 5), zmluvou o postúpení pohľadávok zo 07.12.2012 (čl. 6 - 10), platobným rozkazom (čl. 15), správami (čl. 19, 21, 23, 24, 25, 26,), uznesením (čl. 28), odpoveďou (čl. 32), uznesením (čl. 33), oznámením o vstupe do konania (čl. 36), vyjadrením žalobcu (čl. 38), prehľadom obrátov (čl. 40 - 42), priemernou úrokovou mierou z úverov obchodných bánk v roku 2006 (čl. 48) a zistil tento skutkový stav :

Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou 07.12.2012, postúpila spoločnosť Consumer Finance Holding a. s. pohľadávku na žalobcu.

Na základe zmluvy o poskytnutí pôžičky z 21.09.2006 poskytol právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding a. s. žalovanému úver vo výške 995, 81 eur (30. 000 Sk), ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach po 32, 19 eur (970 Sk). Zo zmluvy o pôžičke je možné ešte zistiť, že RPMN je 26, 22 %. Žalobca tvrdil, že žalovaný do podania žaloby zaplatil 869, 39 eur.

Predmetom konania je vrátenie úveru poskytnutého na základe spotrebiteľskej zmluvy.

Právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi uzavretím Zmluvy o splátkovom úvere je vzťah obchodnoprávny, ide o tzv. absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka. Napriek tomu sa právny vzťah posudzuje prednostne podľa príslušných ustanovení osobitných predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, podľa zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase rozhodnom, Smernice Rady 93/13 EHS z 05.04.1993 a Občianskeho zákonníka . Zmluvné podmienky dojednané v o spotrebiteľských zmluvách nemôžu byť v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na uvedené súd dospel k jednoznačnému záveru, že úverovú zmluvu, ktorú účastníci uzavreli treba považovať za zmluvu spotrebiteľskú, v ktorej sa zmluvné podmienky nemôžu odchyliť od ustanovení Občianskeho zákonníka s použitím Zákona o ochrane spotrebiteľa a Smernice Rady č. 93/13/EHS v neprospech spotrebiteľa a zmluvné postavenie spotrebiteľa sa nemôže zhoršiť. Predĺženie premičacej doby na štyri roky je inštitút obchodno-závazkového vzťahu (§ 401 Obchodného zákonníka), avšak takého predĺženie premičacej doby ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka neupravuje a je preto neprípustné. Dojednanie zmluvných podmienok, a teda aj o predĺžení premičacej doby na štyri roky v predmetnej úverovej zmluve v zmysle Obchodného zákonníka je s poukazom na ust. § 879f ods. 4 Občianskeho

zákoníka v rozpore s § 53 a 54 Občianskeho zákonníka neplatné. Súd preto na predĺženie premičacej doby na štyri roky neprihliadol. Prednostné použitie ustanovení Obchodného zákonníka na spotrebiteľské právne vzťahy, aj keď ide o úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku, by znamenalo spochybnenie režimu ochrany spotrebiteľa upravené v Občianskom zákonníku a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, pričom práve tieto sú voči Obchodnému zákonníku lex specialis. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 402/2013 - 10 z 19.06.2013, podľa ktorého prednostným použitím ustanovení Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Podľa § 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ Zákon „) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou

1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,

2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,

3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprímerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,

4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,
5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,
- d) ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,
- e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi pri poskytnutí úveru, okrem úrokov.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 5 Zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 cit. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V prvom rade súd s poukazom na ust. § 5b zák. č. 102/2014 Z. z. skúmal, či pohľadávka žalobu nie je premlčaná. Žalobca si uplatňuje nárok vo výške 575, 90 eur, z ktorej sumy podľa žalobcu predstavuje 525, 55 eur dlžnú neuhradenú istinu ku dňu postúpenia pohľadávky a 52, 35 eur zmluvnú pokutu. Zo zmluvy možno zistiť, že bola uzavretá 21.09.2006, dohodnutých bolo 48 splátok, ale chýba v nej údaj o splatnosti prvej a aj poslednej splátky, údaj o výške poplatkov a úroku. Vychádzajúc z bodu 5. odseku 6.2 zmluvy, prvá splátka bola splatná do 20. 10.2006, posledná 20.10.2010. Žaloba bola podaná 01.02.2013, a s prihliadnutím na trojročnú premlčaciu dobu, nepremlčaná je pohľadávka za obdobie od 20.10.2006 do 20.10.2010, t. j. 9 splátok po 32, 19 eur, spolu 289, 71 eur. Vo zvyšnej časti 286, 19 eur je nárok žalobcu premlčaný a v tejto časti súd žalobu zamietol z dôvodu premlčania.

Súd posúdil obsah písomnej zmluvy o poskytnutie úveru, preskúmal dojednané zmluvné podmienky a dospel k záveru, že zmluva neobsahuje všetky tie náležitosti, ktoré má v zmysle zák. č. 258/2001 Z. z. obsahovať. Ide o typovú spotrebiteľskú zmluvu, v ktorej je síce vyčíslená výška ročnej percentuálnej miery nákladov, počet dohodnutých splátok so stanovením ich výšky, chýba však údaj o výške úrokov a poplatkov, ako aj konečná výška sumy, ktorú má žalovaný uhradiť, tiež začiatok a koniec splatnosti splátok úveru. Výpočtom možno zistiť, že v dôsledku dohodnutých zmluvných podmienkach žalovaný má za poskytnutú čiastku 995 eur vrátiť 1. 545, 12 eur, čo predstavuje úrok až 64, 44 % ročne. Na porovnanie, v septembri 2006 boli priemerné úrokové miery z úverov nefinančných spoločností v domácnosti 14, 27 %. Takéto úročenie úveru je neprijateľné. Úrok je neprimerane vysoký a jeho výška ešte ani nie je jasne vyčíslená v zmluve. Žalovaný sa nemal možnosť ihneď oboznámiť s čiastkou, ktorú má žalobcovi vrátiť. V dôsledku toho žalobca nemôže žiadať od žalovaného úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené (§ 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z. z.).

Žalovaný na poskytnutom úvere 995, 81 eur uhradil spolu 869, 39 eur, a keďže vzhľadom na neprijateľné zmluvné podmienky je úver bezúročný a bezpoplatkový, zostáva žalovanému uhradiť ešte 126, 42 eur. Vo zvyšnej časti, t. j. 163, 29 eur súd zamietol žalobu. Vzhľadom k tomu, že sa žalobca domáha plnenia z úverovej zmluvy, ktorá obsahuje neprijateľné podmienky v zmysle § 53 ods. 1 a 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nepatrí mu ani zmluvná pokuta za porušenie podmienok zmluvy v zmysle § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka vo výške 52, 35 eur. Nebolo by podľa názoru súdu po práve, aby sa domáhal od žalovaného zaplatenia sankcie za porušenie povinností, ktoré mu vyplynuli zo zmluvy s neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Žalovaný porušil svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky, preto ho súd zaviazal na zaplatenie 126, 42 eur, ktorá suma predstavuje zostatok nevráteného úveru. V tejto časti je žalovaný povinný vrátiť žalobcovi finančnú čiastku, ktorú mu poskytol. Žalovanému poskytol sumu 995, 81 eur, ktorú je povinný vrátiť.

S plnením sa žalovaný dostal do omeškania dňom 21.10.20108 a preto ho súd zaviazal podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy až do zaplatenia.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p. Žalovaný mal v konaní úspech v pomere 56, 09 %, nakoľko mu však trovy nevznikli, súd mu náhradu nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi taktiež nevznikli trovy, keďže žiadny úkon týkajúci sa podstaty veci samej neurobil v konaní, okrem písomného vstupu do konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpisaneého súdu na Krajský súd v Nitre

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ods.2 citovaného ustanovenia ods. 2 odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia . (§ 251 ods. 1 O.s.p.)

V Leviciach dňa 14.11.2014